

15(97) Листопад 2022

ЕКО ГАЗЕТА

Людина, Природа, Світ

Переїхати з бізнесом та козами: як підприємець з Костянтинівки відновив діяльність екоферми на Волині

1% від продажу товарів "Козацького подвір'я" йде на потреби ЗСУ, а військовим та їхнім сім'ях надається знижка 5%

Екофермер з Донеччини Сергій Свириденко релокував свій бізнес з виробництва молочних продуктів "Козацьке подвір'я" на Волинь у липні 2022 року та продовжує займатися улюбленою справою.

Чоловік переїхав разом з родиною, тваринами і обладнанням екоферми і намагається адаптуватися до нових умов, повідомляє Східний варіант.

"До повномасштабного вторгнення рф екоферма "Козацьке подвір'я" виготовляла кисломолочні продукти, тверді сири, м'ясні делікатеси та полуфабрикати. Бізнес розвивався, люди активно купували продукцію, був великий попит. Але ситуація змінилася після 24 лютого", – йдеться в матеріалі.

Свириденко почав займатися виробництвом козячого сиру в місті Костянтинівка у 2016 році після участі в АТО.

Він розповів, що все почалось з покупки кіз та виготовлення сиру у домашніх умовах. Спочатку були тільки сири, а потім він отримав грант на будівництво окремої сироварні. Через залишки сироватки у виробництві екоферма поповнилась ще й свинями та почала виробляти м'ясні делікатеси.

Свириденко підкреслив, що з початком повномасштабного вторгнення довелося зупинити виробництво на деякий час. Проте родина намагалася адаптуватися до нових умов. Ситуація сильно змінилася після масивних обстрілів ворога по інфраструктурі міста та області.

"Почало зникати світло, вода, зникло газопостачання. І тоді я зрозумів, що цю зиму ми тут не переживемо з нашим виробництвом", – пояснив фермер.

Він розповів, що знайшов підходяще приміщення та умови для тварин та виробництва на Волині. Була можливість скористатися програмою релокації бізнесу з територій, на яких проходять активні бої, але перевіз тварин "Укрзалізницею" або "Укрпоштою" змусив чоловіка організовувати все самостійно.

Проте на новому місці почалися проблеми. Так в регіоні пішли сильні дощі, а кози не могли пристосуватися до іншої трави.

Свириденко зазначив, що в кіз почалися проблеми з травленням, а частина тварин загинула. Окрім того, вони перестали доїтися у жовтні, хоча за нормою кінець періоду доїння кіз – друга половина листопада.

Він також розповів, що після переїзду виробництво частково запустилося тільки через два місяці. Наразі місцеві жителі допомагають фермеру закуповувати корм та сіно для кіз. Головна задача – це перезимувати з виробництвом та тваринами, щоб з весни кози почали доїтися, а підприємство – отримувати дохід на новому місці.

Адаптацію підприємства ускладнюють і відключення електрики по країні, спричинені обстрілами рф критичної інфраструктури України. У моменти відключення світла виробництво екоферми повністю зупиняється, не маючи змоги продовжувати.

"У нас специфічне виробництво. Наш товар потребує ще й півтора місяця на виготовлення. Тому перші гроші отримаєш у кращому випадку через півтора місяця. Але ще треба мати й низку клієнтів. Транспорту для розвезення продукції ще нема, але ми отримали вже перші кошти гранту від Міжнародного ветеранського фонду на покупку такого транспорту", – сказав фермер.

За словами підприємця, наявність транспорту сприятиме розвезенню продукції місцевими магазинами, з якими вже були укладені договори на продажі. До того ж продукція продовжує продаватися через офіційний інтернет-сайт.

Наразі у "Козацькому подвір'ї" на Волині працює три людини – це пастух, людина по благоустрою приміщення та доярка, яка приїхала сюди продовжувати працювати на підприємстві з Костянтинівки. Поступове розгортання виробництва дасть змогу найняти ще кілька місцевих працівників, надавши їм робочі місця. В матеріалі також зазначили, що 1% від продажу товарів йде на потреби ЗСУ. Військовим та їхнім сім'ям надається знижка на замовлення 5%. При цьому документів ніяких не потрібно, достатньо вказати цю інформацію при замовленні.

Джерело: Східний варіант

Великобританія хоче зменшити споживання енергії на 15% до кінця десятиліття

Парламент планує інвестувати в енергоефективність близько \$8 мільярдів

Канцлер казначейства Великобританії Джеремі Гант заявив, що країна планує скоротити енергоспоживання для будівель та промисловості на 15% до 2030 року.

Це дозволить Сполученому Королівству заощадити близько \$33,8 млрд, а також сприятиме боротьбі зі зміною клімату, йдеться на сайті державного сектору Великобританії.

Він зазначив, що енергетична незалежність у поєднанні з енергоефективністю – єдиний спосіб не залежати від цін на газ у довгостроковій перспективі.

Це також унеможливить використання енергії для шантажу.

"Енергоефективність має стати спільною місією уряду, населення, підприємств", – сказав Гант.

Канцлер казначейства також наголосив, що парламент планує інвестувати в енергоефективність близько \$8 мільярдів.

"Я оголошую про нове фінансування, починаючи з 2025 року, у розмірі ще \$7,26 млрд, що подвоює наші щорічні інвестиції, щоб реалізувати ці нові національні амбіції", – сказав він.

Гант зазначив, що Великобританія є світовим лідером у сфері відновлюваної енергетики. Так у 2021 році майже 40% електроенергії було отримано від офшорних вітрових, сонячних станцій та інших відновлюваних джерел.

"Починаючи із 2010 року, наше виробництво відновлюваної енергії зростало швидше, ніж у будь-якій іншій країні Європи. Нам потрібно йти далі, значно прискоривши такі технології, як офшорні вітрові установки, уловлювання та зберігання вуглецю, а також АЕС", – наголосив він.

Він також повідомив, що уряд продовжить будівництво атомної електростанції, яка забезпечить 7% потреб країни.

Гант також анонсував запуск нової робочої групи з енергоефективності та публікацію планів енергетичної незалежності.

Він також підкреслив, що зростання цін на енергію є єдиним найбільшим фактором інфляції та нестабільності, з яким стикаються британські підприємства та споживачі. А зобов'язання уряду перед британським народом полягає в тому, щоб з часом усунути цей фактор.

Джерело: gov.uk

ДТЕК хоче запустити Трифонівську СЕС на деокупованій Херсонщині

Наразі компанія очікує дозволу військових і правоохоронних органів для подальших дій

Генеральний директор ДТЕК Максим Тімченко заявив, що компанія "ДТЕК ВДЕ" планує оперативно відремонтувати Трифонівську СЕС на звільненій Херсонщині, щоб підтримати енергосистему України.

СЕС має потужність 10 МВт, однак російські окупанти пошкодили близько 10% сонячних панелей, повідомляє пресслужба ДТЕК.

Станція припинила роботу з початку окупації Херсонської області.

В пресслужбі пояснили, що наразі компанія очікує дозволу військових і правоохоронних органів для повернення на сонячну електростанцію, проведення остаточної оцінки її стану та збитків.

"Компанія планує оперативно відремон-

тувати СЕС і при першій же можливості почати виробляти електроенергію в енергосистему, що важливо для України в умовах енергетичної кризи та зими", – сказав Тімченко.

В повідомленні підкреслили, що Трифонівська СЕС – перший об'єкт "ДТЕК ВДЕ", над яким компанія відновлює контроль після тимчасової окупації територій Херсонської області росією.

Нагадаємо, на Херсонщині у Білозерському районі російські війська під час відступу замінували сонячну електростанцію компанії Rengy, яка до повномасштабної війни була важливим елементом енергетичної безпеки громади.

Джерело: dtek

Томатний пігмент може підвищити ефективність сонячних батарей

Учені експериментували з лікопіном, речовиною, яка захищає помідори від дії сонячних променів.

Через короткий термін служби сонячні панелі неконкурентоспроможні на ринку. Проте вчені не припиняють шукати нові способи підвищення стійкості, довговічності й ефективності батарей, пише [interestingengineering.com](#).

Китайські вчені використали лікопін, який ще називають "томатним пігментом". Лікопін є природним антиоксидантом. Він загальмовує такий хімічний процес як окиснення, внаслідок чого вільні радикали стабілізуються. Наведено приклад те, як лікопін захищає помідори. Вільні радикали — це іони, атоми або молекули з непарним числом електронів, що робить їх нестабільними, у результаті можуть активувати реакції, які впливають на зміни в ланцюжку ДНК, викликаючи пошкодження клітин живих організмів. Так ось лікопін, приєднуючись до вільних радикалів, що генеруються ультрафіолетовим випромінюванням Сонця, робить їх стійкішими. Так пігмент захищає помідори й інші овочі та фрукти червоного кольору від ультрафіолетових променів, зменшуючи пошкодження клітин їхньої шкірки.

Томатний пігмент може стати ключем до підвищення ефективності сонячних батарей, упевнені дослідники. Вони припустили, що

лікопін може зменшити деградацію перовскітних сонячних панелей, вироблених УФ-променями, підвищуючи їхню довговічність. Після практичних тестів вони виявили, що лікопін пасивує межу між кристаллітами в полікристалічних матеріалах, покращуючи тим самим кристалічність і прозорість і знижуючи щільність електронних пасток. Загалом це посилює електричний потік у полікристалах сонячних батарей, підвищуючи їхню ефективність.

Однак це не перший випадок, коли вченим вдається підвищити ефективність перовскітних сонячних панелей. У квітні 2021 року команда з Міського університету Гонконгу додала фероцени, металоорганічні сполуки на основі заліза, вперше отримані в 1951 році в Університеті Дюкена, до перовскітних сонячних елементів і підвищили їхню ефективність до 25%.

У вересні того ж року дослідники з Нідерландів створили пристрій із перовскіту й кремнію, в якому використовувалася суміш кремнієвих сонячних елементів із перовскітними сонячними елементами для вилучення енергії з видимого світла й інфрачервоного спектру (через кремнієві сонячні елементи) плюс ультрафіолетовий спектр (через сонячні елементи з перовскіту). Пристрій досяг ефективності 30,1%.

Джерело: [interestingengineering](#)

Забруднення повітря погіршує імунітет у людей похилого віку

Дослідницька група Колумбійського університету виявила пробки із твердих частинок у лімфатичних вузлах пацієнтів. Ці частки виникають через промислові викиди і накопичуються з віком, блокуючи захисну функцію організму.

Імунний захист легень може слабшати з віком, роблячи людей похилого віку більш сприйнятливими до пошкодження легень і тяжких нападів респіраторних інфекцій. Нове дослідження розкриває одну з причин, через яку це може статися, а саме вдихання твердих частинок, що викидаються у повітря через промислове та побутове забруднення.

Вчені з Колумбійського університету проаналізували імунну тканину легень від 84 донорів органів віком від 11 до 93 років. Донори не були курцями або курили не тривалий час. Група виявила, що з віком лімфатичні вузли легень, які фільтрують чужорідні речовини, наповнюються твердими частинками, перетворюючись на майже монолітну тверду тканину.

«Якщо в [лімфатичних вузлах] накопичується так багато матеріалу, вони не можуть виконувати свою роботу», — гово-

рить Елізабет Ковач, клітинний біолог, що вивчає запалення та травми в медичному кампусі Аншатц Колорадського університету в Аврорі.

Лімфовузли містять безліч імунних клітин, включаючи макрофаги. Їхнє завдання полягає в поглинанні патогенів та іншого сміття, включаючи тверді частинки.

Через надлишок забруднень виробництво макрофагами цитокінів — білків, секретованих клітинами для активації інших імунних клітин — зменшується.

Все це, на думку авторів дослідження, є причиною того, чому в людей похилого віку знижується імунітет.

Ця стаття містить загальні відомості довідкового характеру і не повинна розглядатися як альтернатива рекомендаціям лікаря. Рндакція не несе відповідальності за будь-який діагноз, поставлений читачем на основі матеріалів сайту. Редакція також не несе відповідальності за зміст інших інтернет-ресурсів, посилання на які присутні в цій статті. Якщо вас турбує стан вашого здоров'я, зверніться до лікаря.

Джерело: [sciencenews](#)

МАГАТЕ підтвердило відсутність незаявлених ядерних матеріалів на ЧАЕС

Міжнародне агентство з ядерної енергії (МАГАТЕ) підтвердило відсутність незаявлених ядерних матеріалів на Чорнобильській АЕС за результатами успішно проведеної інспекції цього об'єкта в період з 22 по 24 листопада в рамках угоди між Україною і МАГАТЕ у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї.

"Мета інспекцій - перевірка відсутності незаявлених ядерних матеріалів. Зауважень з боку інспекторів немає", - повідомила Державна інспекція ядерного регулювання України (Держатомрегулювання, ДІЯРУ) на своєму сайті у вівторок.

У Держатомрегулюванні уточнили, що перевірку державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС" провів інспектор МАГАТЕ за участю інспектора ДІЯРУ.

Як повідомлялося, раніше інспектори МАГАТЕ не виявили незаявлених ядерних

матеріалів також на Південноукраїнській АЕС і в Національному технічному центрі "Харківський фізико-технічний інститут".

До того МАГАТЕ на початку листопада 2022 року здійснило перевірки в трьох точках України за запитом її уряду й також не виявило жодних ознак незаявленої ядерної діяльності і матеріалів.

Письмові запити України до МАГАТЕ про направлення груп інспекторів було спрямовано після того, як Російська Федерація висунула звинувачення Україні в діяльності на трьох об'єктах: в Інституті ядерних досліджень у Києві, Східному гірничо-збагачувальному комбінаті в Жовтих Водах і ВО "Південний машинобудівний завод" у Дніпрі.

Джерело: korrespondent

Максимальна переробка відходів для підтримки екології країни: у Київському КПК поділилися досвідом

Київський картонно-паперовий комбінат максимально використовує всі відходи, які утворюються в процесі виробництва, а все для того, аби не нашкодити екології країни.

Цитата

"Частина відходів, що утворюється в процесі виробництва - це суміші легких відходів від розпуску макулатури. Наші партнери використовують її як сировину при виготовленні паливних брикетів або у подрібненому виді у якості палива для вироблення теплової або електричної енергії", - розповіли на комбінаті.

Там наголосили, що Київський КПК в цілому здійснює комплекс заходів з питань ресурсної цінності відходів виробництва картону та паперу та можливості подальшого їх використання у якості сировини у інших виробництвах на підставі звернень від різноманітних підприємств.

"Наприклад, тверді відходи підходять для спалювання в котлах та печах підприємств промисловості, енергетики та теплових мереж, в тому числі для спалювання в печах для цементної промисловості.

На поставку такого палива між КПК та АТ "Подільський цемент" вже укладений договір", - повідомили у комбінаті.

Раніше

У Київському КПК повідомили, що користуються циркулярною моделлю економіки, впроваджуючи відповідні технологічні заходи, через що минулоріч їм вдалося повторно використати понад 70% від всього об'єму утворених відходів виробництва картону та паперу.

Довідка

Київський картонно-паперовий комбінат працює в Обухові і є містоутворюючим підприємством, на якому наразі працює 2500 українців. КПК здійснює експорт своєї продукції у 35 країн світу та має 148 мільйонів доларів обсягу товарної продукції.

Наразі Київський картонно-паперовий комбінат виробляє гофротару, литу тару, картон та паперові вироби, зокрема - відомий на всю Україну туалетний папір "Обухів 65".

Джерело: unnp

Кожного року все більше людей починає задумуватись про долю нашої планети. Пандемія Covid-19 перевернула стиль життя з ніг на голову. Відбулись глобальні зміни не лише у свідомості людей, а й в екологічній ситуації світу загалом. Завдяки зниженню людського втручання у природні екосистеми вони почали самовідновлюватись, зменшився рівень промислових відходів у воду та повітря, тварини повернулись у своє середовище існування. Проте з'явилась інша проблема – «коронавірусний пластик», що забруднює родючі ґрунти та води морів і океанів. Із таким сміттям, котре більшість населення не здають на переробку, людству доведеться ще довго боротися.

Екологічні проблеми 2022

Суспільство постійно рухається вперед, з'являються нові технічні досягнення та розробки, проте погіршується загальний стан довкілля. Тому з'являються все нові й нові тенденції, що спрямовують бізнес і промисловість у напрямку чистої планети.

Щороку зусиллями тисяч волонтерів та громадських організацій вирішується безліч екологічних проблем. Проте деякі залишаються та підсилюються. До найпоширеніших проблем, що формують екологічну кризу належать:

- забруднення повітря, що виникає через надмірні потужності підприємств. Загазованість та смог негативно впливають не лише на рослини та тварин, а й на людей;

- виснаження природних ресурсів, що відбувається через викиди хімікатів від промислового та сільськогосподарського виробництва у воду та ґрунт;

- збільшення кількості сміттєзвалищ, оскільки лише невелика кількість відходів зазнає вторинної переробки;

- кислотні дощі;

- парникові гази;

- дефіцит питної води тощо.

Еко-тренди 2022

Редакція ICOOLA проаналізувала доступні тренди, що спрямовані на покращення стану довкілля та охорону природи. Представляємо підбірку найважливіших тенденцій на 2022 рік.

Місто за 15 хвилин. Стартап, що набуває все більшої популярності серед урбаністів. Суть концепції нового міста – створити для населення такі умови, щоб у них була можливість доступу до усіх необхідних товарів і послуг всього за 15 хвилин чи менше. Переміщатися можна лише пішки

чи на велосипеді. До основних переваг належать:

- економічна та соціальна рівність. Тобто люди, які не мають автомобіля можуть легко та швидко дістатись туди, куди потрібно. Також не потрібно буде затрачати територію на автостоянки та гаражі для машин;

- зручність, економія часу та ресурсів, оскільки усі стратегічно важливі об'єкти розташовані близько один від одного;

- зниження викидів вуглекислого газу та попередження наближення глобального потепління, адже не буде функціонувати громадський транспорт;

- підвищення рівня здоров'я через рухливий спосіб життя населення.

Для деякого така стратегія може здатися нереалістичною та нездійсненною, і кожен має право на власну думку. Проте концепція вже детально розроблена, створені ескізи архітектурних об'єктів.

1. Покупки з розумом. Все більше компаній закликають користувачів утриматись від необдуманих імпульсивних покупок, те ж стосується сезонних знижок на «чорної п'ятниці». Після такої купівлі залишається безліч поліетиленових відходів, що не здаються на переробку та утилізацію, а потрапляють на сміттєзвалища.

2. Трансформація досягнень. За сотні років розвитку суспільство досягло виняткових успіхів. Проте проблеми, що загрожують життю та здоров'ю людей нікуди не зникли. Тома важливо перетворити спосіб життя відповідно до реальності 21 століття. Цікаву стратегію запропонувала економістка Кейт Роворт, що називається «економікою пончика». Вона розробила докорінно новий спосіб управління, котрий раціонально поєднує ринкову економіку та піклування про екологію. Таку стратегію зараз використовує для відновлення після пандемії Амстердам. Вони намагаються створити комфортні умови і для людей, і для планети.

3. Рослинна революція. Введення та поширення інновацій у сфері рослинного харчування – чудова можливість 2022 року. На часі розвиток економічно стійкого та екологічно лояльного сільського господарства, яке мінімізуватиме деградацію орних земель, знищення живих організмів та уповільнить незворотні зміни клімату. Саме рослинництву належить провідна роль у вирішенні екологічних проблем: відновлення та постачання мінералів у верхні шари ґрунту, збільшення біома-

си та укріплення сільськогосподарських угідь тощо. Зокрема, останні кілька років активно розробляються нові методи редагування рослинного геному. Наука наближається до того часу, коли ми зможемо безперешкодно контролювати за мутаціями у клітинах та тканинах рослин. Це полегшить роботу підприємств, що створюють із рослинного матеріалу їжу, косметику та пакування продукції. Веганські яйця та м'ясо із сої – наша найближча реальність.

4. Індекс ремонтпридатності, що активно запроваджується французьким урядом. Його суть – вказати користувачам перед покупкою техніки про те, чи можна її відновити та відремонтувати при поломці. Така практика буде корисною і для інших країн.

5. Вторинна переробка відходів. Вже кілька років поспіль у світі налагоджена система переробки та утилізації сміття. Від переробки макулатури до пластикових пляшок та кришечок. Віднедавна шведська промисловість переробляє усі використані панчішно-шкарпеткові вироби та створює з них різноманітні меблі, зокрема столи.

6. Альтернативна енергетика. Ця галузь розвивається для того, щоб замінити надзвичайно шкідливі для довкілля джерела електроенергії: теплоелектростанції та атомні електростанції. При цьому використовується енергія сонця, вітру, океанічних припливів та відпливів, гази, що утворюються при розкладанні живої біомаси, геотермальна енергія тощо.

7. Віртуальна та доповнена реальність. Це технології, що набувають все більшої популярності, оскільки використовуються у медицині, маркетингу, ігровій сфері. Також ними можна послуговуватись для поширення ідеї сортування сміття серед масового користувача. Наприклад, геймплей комп'ютерної гри Animal Crossing влаштований таким чином, що наявний острів, на якому користувачі можуть перетворити віртуальні залишки їжі на реальні продукти. Тобто кожен охочий залишає на острові якийсь протермінований продукт, а розробники гри в свою чергу жертвують за це певну суму на рахунок благодійних організацій, що допомагають людям, які потребують їжі.

Джерело: icoola

Україна
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
вул. Стрийська, 98, м. Львів, 79026, тел./факс (032) 238-73-83, тел. 238-73-83
E-mail: enviro@loda.gov.ua Код ЄДРПОУ 38739037

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами
Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

Звягінцев Ігор Валерійович
Ідентифікаційний код 3037217754
07301, Київська область, Вишгородський район, м. Вишгород, пл. Шевченка, 3/34
(заявник та його адреса)
28.11.2022
(дата видачі)
03.02-20227189717/2
(номер висновку)
20227189717
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)
03.02-20227189717/1 від 28.11.2022
(номер та дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності

«Зміна цільового призначення земельної ділянки із земель сільськогосподарського призначення ((земельна ділянка приватної власності для ведення особистого селянського господарства) на землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення під будівництво адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій»

За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», статті 64 Конституції України, статей 121, 20 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24.02.2022 №64 «Про введення воєнного стану в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 №165 «Деякі питання реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб» (зі змінами внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 09.03.2022 №233), а саме — планованої діяльності «Зміна цільового призначення земельної ділянки із земель сільськогосподарського призначення (земельна ділянка приватної власності для ведення особистого селянського господарства) на землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення під будівництво адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій» встановлено

Процедура з оцінки впливу на довкілля (далі - ОВД) розпочата 21.07.2022 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля на веб-сайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, номер справи №20227189717.

Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, було оприлюднене суб'єктом господарювання в друкованих засобах масової інформації: «Журнал еспо» від 07.2022 №8 та «Екогазета» від 07.2022 №8; розміщено на дошках оголошень у місцях, які охоплені територією здійснення планованої діяльності (про що свідчить фотофіксація).

З дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність до департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації зауважень та пропозицій до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля від громадськості не надходило.

Звіт з оцінки впливу на довкілля та інші документи, надані суб'єктом господарювання, оприлюднено на веб-сайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля 22.09.2022.

Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля оприлюднено на веб-сайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля 22.09.2022.

Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, було оприлюднене суб'єктом господарювання в друкованих засобах масової інформації: «Журнал еспо» від 09.2022 №11 та «Екогазета» від 09.2022 №11; розміщено на дошках оголошень у громадських місцях, які охоплені територією здійснення планованої діяльності (про що свідчить фотофіксація).

Згідно Закону України «Про внесення зміни до статті 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)»: тимчасово, на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України, до повного його скасування та протягом

30 днів після завершення такого періоду, з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), громадське обговорення планованої діяльності проводиться виключно у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді), про що зазначається у звіті про громадське обговорення. У цей період громадські слухання, передбачені статтею 7 цього Закону, не проводяться і на дати, що припадають на період дії заходів, спрямованих на запобігання і поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), не призначаються.

Під час проведення громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля письмових зауважень та пропозицій (у тому числі в електронному вигляді) до планованої діяльності від громадськості до департаменту екології та природних ресурсів Львівської облдержадміністрації не надходило.

Планована діяльність, тип, основні характеристики та місце провадження.

Планованою діяльністю є зміна цільового призначення земельної ділянки із земель сільськогосподарського призначення (земельна ділянка приватної власності для ведення особистого селянського господарства) на землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення під будівництво адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій.

Планована діяльність із зміни цільового призначення земельної ділянки буде реалізована за адресом: Львівська область, Яворівський район, територія Шегинівської сільської ради (Шегинівська сільська територіальна громада), с. Волиця.

Земельна ділянка знаходиться в північно-західній частині с. Волиця.

Кадастровий номер земельної ділянки, де реалізується планована діяльність: 4622487200:02:000:0282.

Площа земельної ділянки 12 га.

Земельна ділянка має наступні характеристики:

- категорія земель за основним цільовим призначенням — землі сільськогосподарського призначення (код — 100);
 - цільове призначення — для ведення особистого селянського господарства, шифр згідно класифікатора видів цільового призначення земельних ділянок — 01.03;
 - склад угідь згідно класифікації видів земельних угідь (КВЗУ) — рілля (001.01).
- Зі східної сторони територія планованої діяльності межує з незабудованими кварталами житлової садибної забудови.

Із північної сторони територія планованої діяльності межує з землями промисловості.

З західної сторони території планованої діяльності розміщуються землі для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови.

Територія планованої діяльності прилягає до існуючої місцевої дороги, що сполучає село Волиця і село Мостиська Другі.

Площа земельної ділянки обмежена 0,7318 гектарів для ЛЕП 10 кВ, та 0,0518 гектарів для ЛЕМ 35 кВ.

Планована діяльність з зміни цільового призначення земельної ділянки не передбачає виконання підготовчих і будівельних робіт.

Департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації, враховуючи дані, наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля та з урахуванням наявної інформації, **вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене.**

1. Вплив на атмосферне повітря

Планована діяльність з зміни цільового призначення земельної ділянки не впливає на стан повітря, не здійснює забруднення повітря.

При будівництві адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (буде здійснюватися за окремим проектом), джерелами впливу на атмосферне повітря будуть будівельні машини та автотранспорт, зварювальне обладнання, фарбувальне обладнання. В атмосферне повітря викидаються.

При експлуатації адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (буде здійснюватися за окремим проектом), на атмосферне повітря будуть впливати викиди відпрацьованих газів автомобілів та тепло генеруючих установок.

2. Вплив на водне середовище

Планована діяльність з зміни цільового призначення земельної ділянки не впливає на стан водних ресурсів.

При реалізації планованої діяльності з зміни цільового призначення земельної ділянки відсутній вплив на водні ресурси, відсутній скид стічних вод/забруднюючих речовин в водні об'єкти.

При будівництві адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (буде здійснюватися за окремим проектом), вплив на водні ресурси не очікуються, скид стічних вод не здійснюватиметься.

При експлуатації адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (буде здійснюватися за окремим проектом), буде здійснюватися:

- скид дощових та талих вод (стічні води), після очистки на локальних очисних спорудах, до поверхневих водних об'єктів через існуючий дренажний/водовідвідний канал (уточняється при розробці робочого проекту кількість та вид скиду);
- скид дренажних вод до поверхневих водних об'єктів через існуючий/водовідвідний канал (уточняється при розробці робочого проекту кількість та вид скиду, необхідність очистки дренажних вод на локальних очисних спорудах).

3. Вплив на ґрунти

Планована діяльність з зміни цільового призначення земельної ділянки не призводить до забруднення ґрунту та надр.

При будівництві адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (буде здійснюватися за окремим проектом), вплив на ґрунт при роботі будівельної техніки в межах допустимого (через зняття родючого шару ґрунту), вплив на надра не очікується.

При будівництві не передбачається застосування техніки та технологій, що можуть вплинути на геологічне середовище та надра.

При експлуатації адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (буде здійснюватися за окремим проектом), вплив на надра та ґрунт не очікується.

Незначний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря не вплине на стан та якість ґрунтів, на прилеглої території. Діяльність з експлуатації адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій не позначиться на характеристиці гумусового складу, механічних і водно-фізичних властивостях ґрунтів, ландшафтно-геохімічних бар'єрах, родючості і ступенях деградації ґрунтів на прилеглої території.

4. Шумове, вібраційне, світлове, теплове та радіаційне забруднення, а також випромінювання

Планована діяльність з зміни цільового призначення земельної ділянки не є джерелом шуму та/або вібрації.

При будівництві та експлуатації адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (не є планованою діяльністю, здійснюється за окремим проектом), джерелом шуму буде: будівельна техніка; автотранспорт; залізничний транспорт (уточнюється робочим проектом).

Планована діяльність із зміни цільового призначення земельної ділянки не є джерелом радіаційного, світлового, теплового забруднення, випромінювання.

5. Характеристика відходів та обсяги утворення

Планована діяльність з зміни цільового призначення земельної ділянки не призводить до утворення відходів.

При будівництві адміністративно-побутових та складських приміщень і залізнич-

них під'їзних колій (буде здійснюватися за окремим проектом), можуть утворюватися відходи:

- тверді побутові відходи (7720.3.1.01. Відходи комунальні), клас небезпеки IV;
- рідкі відходи з біотуалету (7720.3.1.02. Шлам септиків), клас небезпеки IV;
- металобрухт (7710.3.1.08. Брухт чорних металів дрібний інший), клас небезпеки IV;
- будівельні відходи (4510.1.3.10. Матеріали та вироби будівельні ізоляційні, у т. ч. картони, полотна, мати, плити, зіпсовані, забруднені або неідентифіковані. їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням), клас небезпеки IV;
- відходи бетону (1110.1.2.03. Розчин цементний зіпсований, забруднений або неідентифікований, його залишки, які не можуть бути використані за призначенням), клас небезпеки IV;
- відходи електричних кабелів (3110.3.1.01 Проводи ізольовані та кабелі некондиційні /відходи електричних кабелів). Кількість та вид відходів уточняться при розробці робочого проекту. При експлуатації адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (не є планованою діяльністю, здійснюється за окремим проектом).

При експлуатації адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій (буде здійснюватися за окремим проектом), можуть утворюватися відходи:

- тверді побутові відходи (7720.3.1.01. Відходи комунальні), клас небезпеки IV;
- рідкі відходи з септику (7720.3.1.02. Шлам септиків), клас небезпеки IV;
- відходи локальних очисних споруд.

Кількість та вид відходів, поводження з відходами уточниться після при розробці робочого проекту.

6. Вплив на флору, фауну та біорізноманіття

Планована діяльність реалізується за межами об'єктів ПЗФ та екомережі Територія планованої діяльності не відноситься до територій, зарезервованих для наступного заповідання. Територія планованої діяльності достатньо віддалена від об'єктів Смарагдової мережі.

Згідно даних наведених у Звіті, об'єкти тваринного та рослинного світів, які віднесені до Червоної книги України, регіонально рідкісних та рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення типових природних рослинних угруповань занесених до Зеленої книги України на території планованої діяльності не виявлені.

Природні ландшафти місцевості планованої діяльності значною мірою антропогенно трансформовані, напрямок господарської діяльності району - аграрно-індустріальний. Непокриті лісом ділянки території переважно розорані. Можливість появи рідкісних видів тварин у міграційних скупченнях на території відсутня, внаслідок невеликих розмірів площі, високого рівня антропогенного впливу на територію.

Планована діяльність з зміни цільового використання земельної ділянки не вплине на стан біорізноманіття. використання біорізноманіття при реалізації планованої діяльності не передбачено

7. Вилив на клімат і мікроклімат (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів)

Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується.

8. Вплив на соціальне середовище та на стан здоров'я населення

Планована діяльність спрямована на здійснення заходів що забезпечать будівництво об'єкту, який покращить логістику переміщення товарів та продукції між країнами Євросоюзу та Україною, сприятиме забезпеченню країни необхідними товарами та продукцією. Планована діяльність спрямована на здійснення заходів, що забезпечать будівництво об'єкту, який сприятиме збільшенню кількості робочих місць.

Реалізація планованої діяльності не вплине на доступ місцевого населення до природних ресурсів. Реалізація планованої діяльності матиме позитивний вплив на стан соціально- економічних умов населення.

9. Вплив на матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну та культурну спадщину

Об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини в районі розташування бурового майданчика відсутні.

На матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину негативних впливів не передбачається.

10. Вплив на навколишнє техногенне середовище

Планованою діяльністю вплив на техногенне середовище не передбачено.

На території планованої діяльності відсутні елементи техногенного середовища.

11. Кумулятивний вплив

Негативний кумулятивний вплив в процесі спорудження та експлуатації свердловини на довкілля не очікується.

На підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок впливів на компоненти довкілля (ґрунти та земельні ресурси, атмосферне повітря, водне середовище, рослинний і тваринний світ, природно-заповідний фонд, клімат і мікроклімат, соціальне та техногенне середовище) сукупний вплив планованої діяльності є допустимим;

Даним Звітом з ОВД, а отже і процедурою оцінки впливу на довкілля не оцінювалась планова діяльність будівництво адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:**1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих, будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:**

- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Земельного кодексу України;
- здійснювати планову діяльність у відповідності до Законів України «Про охорону земель», «Про землеустрій» та згідно з Правилами розроблення робочих проектів землеустрою, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 86;
- користування земельною ділянкою здійснювати лише при наявності документів землекористування та з цільовим призначенням земель, що відповідає даній планованій діяльності;
- здійснювати зняття, перенесення та складування ґрунту відповідно до вимог чинного законодавства;
- розробити та виконувати заходи з метою виключення виникнення забруднення ґрунту;
- не допускати потрапляння в ґрунт нафтопродуктів, паливо-мастильних матеріалів та інших забруднюючих речовин, а у разі надзвичайних ситуацій - забезпечити локалізацію, ліквідацію та відновлення до природного стану ґрунтів;
- вживати заходи із недопущення попадання відходів у ґрунт;
- виконувати заходи щодо запобігання або зменшення розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ;
- реалізовувати заходи, визначені у Звіті з ОВД, для виключення виникнення забруднення ґрунту;
- здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т.ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство, регулюють зазначену діяльність;
- плановану діяльність здійснювати відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. № 173, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 р. № 379/1404;
- забезпечити здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля щодо планової діяльності з будівництва адміністративно-побутових та складських приміщень і залізничних під'їзних колій.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків:

- передбачити наявність чіткого регламенту та необхідної кількості засобів на випадок виникнення необхідності оперативної ліквідації будь-якої аварійної ситуації (з метою мінімізації можливого негативного впливу на довкілля);
- при виникненні аварійних та нештатних ситуацій характеристики кількісного та якісного впливу на компоненти довкілля, компенсаційні заходи визначати у порядку, встановленому законодавством.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

Підстави для здійснення оцінку транскордонного впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

Своєчасна та в повному обсязі сплата екологічного податку, рентної плати;

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

- здійснювати утримання території планованої діяльності в належному санітарному та екологічному стані;
- здійснювати організаційні, економічні, екологічні та інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;
- утримувати в належному стані дорожнє покриття та своєчасно проводити ремонт з метою зменшення інфільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих стічних вод у ґрунти та ґрунтові води,
- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, дотримання вимог природоохоронного законодавства.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення після-проектного моніторингу, а саме:**

- здійснити моніторинг показників забруднюючих речовин ґрунтів на земельній ділянці - перед початком та після проведення планових робіт.
- під час аварійних ситуацій та після їх ліквідації проводити контроль за станом атмосферного повітря, ґрунтів, якістю підземних вод.

Про результати моніторингу повідомляти Департамент екології та природних ресурсів Львівської облдержадміністрації та Державну екологічну інспекцію у Львівській області протягом місяця, наступного за звітним роком.

Примітка: Якщо під час провадження планової діяльності, буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування, а саме:**

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим до виконання.

Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Здійснити додаткову оцінку впливу на довкілля щодо планової діяльності з будівництва залізничних під'їзних колій.

Розширення та зміни, включаючи перегляд або оновлення умов провадження планованої діяльності, встановлених (затверджених) рішенням про провадження планованої діяльності або подовження строків їх провадження, реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, перепрофілювання діяльності та об'єктів можливе за результатами додаткової процедури з оцінки впливу на довкілля.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Начальник відділу оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки (керівник структурного підрозділу з оцінку впливу на довкілля уповноваженого органу)

Н.Л. СОРОКА

Заступник директора департаменту - начальник управління регулювання та природокористування та моніторингу (керівник уповноваженого територіального/заступник керівника уповноваженого центрального органу)

Г.В. БАШТА

Україна, війна, довкілля. Чи знає Захід про екологічні наслідки війни

Як часто у західних медіа говорять про екологічні проблеми, пов'язані з війною в Україні?

Найжахливішим наслідком вторгнення РФ на територію України є серйозні втрати серед людей: і цивільних, і військових. Війна забирає у нас найцінніше – життя.

Вона руйнує інфраструктуру, завдає економічних збитків, змушує тисячі людей покидати свою державу.

На тлі людських втрат наслідки для довкілля можуть здаватись проблемою не першочерговою.

Але страждання, які війна завдає довкіллю, ще не одне десятиліття будуть нагадувати про повномасштабне російське вторгнення.

Від стану атмосферного повітря, води, ґрунтів тощо залежить здоров'я людини, якість, а подекуди і тривалість її життя. Що сьогодні відомо про вплив війни на довкілля українцям та за кордоном?

У травні 2022 року KMIC на замовлення проєкту APENA2, який фінансується ЄС, провів всеукраїнське опитування "Думки і погляди населення України щодо екологічних наслідків війни".

Результати дослідження показали, що більше 59% респондентів вважають себе скоріше або цілком обізнаними про загрози для довкілля внаслідок війни.

Але ці знання переважно обмежуються фактами, що стосуються персональної безпеки (опромінення, загрози підірватися на міні під час с/г робіт або відвідування лісів, загрози інтоксикації через потрапляння отруйних речовин у повітря тощо).

Лише 15% респондентів стверджують, що вони взагалі не звертають увагу в ЗМІ на питання, пов'язані з екологічними наслідками війни. Водночас 55% бачать/чують інформацію про екологічні наслідки.

Поінформованість населення важлива для того, аби уникнути паніки, пов'язаної із шкодою довкіллю. Населення має чітко усвідомлювати, яким чином діяти у разі пожеж, радіаційної, хімічної та інших загроз.

Рівень обізнаності населення залежить не лише від діяльності громадянського суспільства, а й держави.

Профільне міністерство захисту довкілля та природних ресурсів, наприклад, вирішило не лише інформувати населення, а залучати безпосередньо громадян: відтепер кожен українець може передати дані про заподіяну росіянами шкоду довкілля завдяки спеціальному застосунку "ЕкоЗагроза".

Логічним є запитання, що ж про вплив війни на довкілля знають на Заході та наскільки взагалі активно там звучить ця тема. Наскільки чітко у свідомості пересічного європейця чи американця сформований взаємозв'язок "війна в Україні – шкода довкіллю всього світу"?

Яким чином західні медіа показують зв'язок глобального потепління, втрати біорізноманіття, забруднення водойм, повітря та ґрунтів із діями РФ в Україні?

Аби знайти відповіді на ці питання проєкт APENA2 разом із моніторинговою компанією LOOQME провели контент-аналіз інформаційного поля (згадки у традиційних медіа та соціальних мережах) Польщі, Румунії, Туреччини, Угорщини, Німеччини, Франції, Бельгії, Австрії, Великої Британії, США у період з березня по травень 2022 року.

Широку географію та масивний обсяг охопле-

них публікацій відзначає керівник відділу аналітики LOOQME Андрій Пасічник. За його словами, такі проєкти – це завжди виклик, але маючи відповідний досвід, LOOQME знає, як, попри перешкоди, отримати відмінний результат.

Серед перешкод, із якими зустрілись під час дослідження, він виокремлює, по-перше, широку географію, що зумовлює велику кількість мов (англійська, французька, німецька, польська, румунська та ін.).

По-друге, об'ємні теми моніторингу (екологія, забруднення, війна, АЕС та ін.), що вимагає різних логік побудови пошукових запитів. Тож для отримання максимуму релевантних згадок команда формувала значний масив запитів: різними мовами і різними формулюваннями для кожної з них.

Для відбору найбільш релевантних публікацій застосовувалось ручне кодування. Крім того, новий інструмент на основі штучного інтелекту Brand Lab допоміг виявити ключові теми, тренди та зв'язки у великих масивах даних.

У результаті дослідження встановлено, що з початку війни у медіа західних держав фіксується близько мільйона згадок щомісяця про Україну.

Згадок безпосередньо про війну – в середньому 40-45%, тематика довкілля не перебуває у топі запитів (у середньому 9-10 тис. публікацій у місяць). Найбільше про Україну та довкілля писали в США, найменше – в Австрії.

Тематика російсько-української війни розглядається переважно у контексті фінансових проблем як для людей, так і держав, біженців, доступності продовольства, менше – впливу на довкілля та навколишнє середовище.

Показово, що тема довкілля епізодично згадується у новинах із іншою головною тематикою. Це підтверджує вплив війни на довкілля, але з іншого боку показує пріоритетність проблем і подекуди не дуже високу зацікавленість заходу проблемою впливу війни на довкілля.

Зацікавленість, як і в Україні, викликають ті теми, які мають безпосередній вплив на життя громадян. До топ-трех належать "війна та АЕС" (31% з усього масиву згадок), забруднення через вибухи (21,7%), "мінування та пожежі" (16%).

І лише на шостій позиції тема "довкілля та війна", що складає лише 8% від усього масиву згадок. Але, звичайно, кожна країна має свої пріоритети, тому і зацікавленість тематикою довкілля може відрізнятись.

Наприклад, найбільша зацікавленість підтемою "довкілля та війна" спостерігається у Франції (25,8%) та Британії (16,8%).

Іноземці не живуть у парадигмі війни, у них свої буденні справи, свої проблеми на місцевому та державному рівні.

Аналіз інфополя показує, що динаміка згадувань України залежить не стільки від періоду, а скільки від наявності конкретних інформаційних приводів. Найвищий показник згадувань фіксується 21 березня (3336 посилань) та 22 березня (3279 посилань).

Суттєво зростає кількість згадок 1 квітня (1995 посилань) та 26 квітня (754 посилань). 9 травня (324 посилань). Ми порівняли інформаційний порядок денний України та західних держав у дні, коли кількість згадок тематики "Україна-довкілля" була найбільшою.

Частково теми, згадані у медіа іноземних держав, співпадають з порядком денним України.

Наприклад, 21 березня українські і західні медіа писали про витік аміаку на "Сумихімпромі" через ворожий обстріл, 22 березня – пожеж у лісах Чорнобильської зони, 26 квітня – ситуації на ЧАЕС.

Дещо іншу ситуацію спостерігаємо у соціальних мережах, де тематика "довкілля та війна" викликає більший інтерес, аніж у традиційних медіа.

Загалом, за кількістю згадувань тематики розподілились наступним чином: "війна та АЕС", "забруднення через вибухи", "довкілля та війна". Кількісно згадки у березні переважають над згадками проблем у квітні-травні.

Сплеск спостерігається з 9 по 17 травня, але кількісно він все одно менший, аніж сплески, наприклад, у березні.

Результати контент-аналізу показують, що тематика війни та довкілля найбільше відгукується користувачам Twitter (55,9%), Facebook (33,7%), YouTube (7,5%), Instagram (2,5%).

Варто зауважити, що саме Twitter, серед наведених соцмереж, користується популярністю у західних користувачів. Щодо мовних переваг – найбільше публікацій англійською мовою (майже 10 тисяч), у порівняння німецькою – трохи більше тисячі, французькою – 817.

Українське громадянське суспільство та влада працюють над тим, аби про Україну та війну світ не забував. У багатьох містах Європи досі відбуваються акції на підтримку України, збирається допомога для громадян та армії.

У Міндовкілля також повідомляють про роботу із західними партнерами, які допоможуть у фіксації наслідків та відбудови. Серед останніх угоди із Польщею, Італією, Швейцарією, Румунією, Чехією.

Окрім того, у Міндовкілля звертають увагу на приєднання до програми LIFE, яка допоможе нам фінансувати довкіллеві проєкти ще до вступу в Євросоюз.

Головне завдання полягає у тому, аби проблеми та потреби їх мінімізації розуміли не лише уряди, а й пересічні громадяни.

Якщо ми хочемо бути більш "близькими" та "розумілими" – варто говорити про вплив війни на клімат, глобальне потепління, забруднення повітря. Це те, що близько, про що звикли чути і над вирішенням яких проблем працюють мешканці Заходу.

Природа не знає кордонів. Світ мав це з'ясувати ще після Чорнобильської катастрофи, коли радянський режим усіма силами намагався приховати масштаби катастрофи.

Їм було байдуже на працівників, мешканців найближчих міст (а до Києва від Чорнобиля близько 100 км), держави загалом, мільйони людей по всьому світу.

Єдине, на що їм байдуже не було – сприйняття режиму, демонстрація власної сили, власної правильності та правоти.

Роки знадобились для того, аби світ дізнався, що наслідки трагедії на ЧАЕС применшували у рази і відчувати буде їх ще не одне покоління. Наслідків для довкілля через російсько-українську війну також зазнає увесь світ. Тому Україна не має самотійно боротись із цією загрозою.

Джерело: epravda

РЕЄСТР ВИКИДІВ ТА ПЕРЕНЕСЕННЯ ЗАБРУДНЮВАЧІВ І ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ЦІЙ СФЕРІ

Одним із основних та практичних інструментів Орхуської конвенції, що стосуються доступу до інформації та, зокрема, поширення екологічних даних, став Протокол про реєстри викидів та перенесення забруднювачів, розроблений на основі положень пункту 9 статті 5 Конвенції.

Текст Протоколу було погоджено 30 грудня 2003 року на засіданні Робочої групи з реєстрів викидів та перенесення забруднювачів за участю представників 30 країн та прийнято міністрами довкілля на Конференції «Довкілля для Європи» в Києві (21-23 травня 2003 р.). Протокол відкритий для ратифікації, прийняття та затвердження тими країнами – членами ООН, які його підписали, а також, він відкритий для приєднання тими країнами, які його не підписали, незалежно від того, чи є вони Сторонами Конвенції.

Мета Протоколу про РВПЗ полягає у розширенні доступу громадськості до інформації шляхом створення, відповідно до положень Протоколу, узгоджених, комплексних загальнонаціональних реєстрів викидів та перенесення забруднювачів, які могли б сприяти участі громадськості у процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля, сприяти скороченню викидів та запобіганню забруднення довкілля.

Кожна Сторона Протоколу має створити доступний громадськості та зручний у використанні реєстр викидів та перенесення забруднювачів (далі – РВПЗ), що діє на основі обов'язкової схеми щорічної звітності.

До реєстру з РВПЗ вноситься інформація щодо об'єктів, які провадять діяльність охоплену протоколом, та здійснюють викиди забруднюючих речовин, перелік яких також визначається Протоколом.

Протокол про РВПЗ охоплює види діяльності, які згруповані за галузями (енергетика, виробництво та обробка металів, переробка мінеральної сировини, управління відходами та стічними водами, виробництво та обробка паперу та деревини, хімічна промисловість, інтенсивне тваринництво та ін.). Види діяльності перелічені у додатку 1 до Протоколу про РВПЗ. У додатку 2 до Протоколу про РВПЗ перераховані хімічні речовини.

Країнам, які є Сторонами Протоколу, надається можливість переглянути списки видів діяльності, забруднюючих речовин та порогових значень, зазначених у додатках до Протоколу, виходячи з національних інтересів. Проте, така можливість надається лише сторону розширення, що означає, що не включити передбачене Протоколом, держави не уповноважені.

Незважаючи на те, що основна увага в Протоколі приділяється наданню інформації від великих стаціонарних джерел забруднення, в ньому також встановлюються правила звітності для дифузних джерел, а саме транспорту, малих та середніх підприємств.

Інформація з національного РВПЗ надається зацікавленим особам за допомогою вільного доступу до веб-сайту РВПЗ через Інтернет. Це означає, що будь-який представник громадськості зможе дізнатися про щорічне забруднення від конкретного підприємства, яке діє у його районі, якщо вивільнення цієї забруднюючої речовини охоплюється вимогами щодо звітності в рамках Протоколу.

Україна ратифікувала Протокол про реєстри викидів та переносу забруднювачів. Відповідний законопроект №0078 3 лютого 2016 р. підтримали 233 народні депутати ВРУ.

Метою Закону України «Про ратифікацію Протоколу про реєстри викидів та перенесення забруднювачів» є ратифікація Протоколу для створення єдиної уніфікованої електронної системи доступу до інформації про дозволи, звіти, матеріали перевірок у сфері охорони навколишнього середовища для органів влади і громадськості з метою надання доступу кожного громадянина до такої інформації та підвищення ефективності електронного управління в сфері охорони навколишнього середовища.

Очікувалося, що завдяки створенню в Україні доступного для громадськості загальнонаціонального реєстру та введення для підприємств вимог про надання регулярних звітів про свої викиди та переноси конкретних забруднювачів, Протокол стимулюватиме зниження рівнів забруднення чим сприятиме сталому розвитку.

Майже шість років по прийняттю закону про ратифікацію Протоколу, Верховна Рада України 20 вересня 2022 року прийняла у другому читанні Закон України «Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів» №6477 від 28.12.2021 р. (далі – Закон №6477). Вже 6 жовтня 2022 року Закон №6477 підписав Президент України.

Відповідно до його преамбули, цей Закон визнає правові та організаційні засади створення та функціонування Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів з метою забезпечення доступу громадськості до повних, узгоджених і достовірних даних про викиди та перенесення забруднювачів і відходів.

Міндовкілля вказує, що Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів стане єдиною державною онлайн-системою даних, де на цифровій мапі відображатимуться усі підприємства-забруднювачі та інформація про них.

Важливо, що національний реєстр має бути інтегровано з відповідним європейським реєстром.

Проте, окрім певних положень, цей Закон набирає чинності через 12 місяців з дня його опублікування. У свою чергу, першим звітним роком є календарний рік, в якому цей Закон набрав чинності.

Кабінет Міністрів України у шестимісячний строк

з дня набрання чинності має забезпечити прийняття нормативно-правових актів, на виконання положень Закону №6477, а у дворічний строк з дня набрання чинності – зобов'язаний забезпечити інтеграцію Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів з Європейським реєстром викидів та перенесення забруднювачів.

Положення Закону №6477, що стосуються затвердження форми довідки про дифузні джерела; порядку складання та подання таких довідок до уповноваженого органу; попередню оцінку якості даних, що включені до звіту оператора; довідки про дифузні джерела на предмет їх повноти, узгодженості та достовірності під час прийняття звіту оператора, довідки про дифузні джерела набирають чинності через 24 місяці з дня опублікування цього Закону.

Висновки. Із викладеного бачимо, що положення прийнятого Закону №6477 запрацюють далеко не зараз. Варто наголосити, що створення системного забезпечення функціонування Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів також є досить тривалим процесом. Із найбільш оптимістичної точки зору, повною мірою функціонувати положення Закону №6477 почнуть, у кращому випадку, зі впливом дворічного строку з дня набрання ним чинності. Це означає, що першим роком функціонування РВПЗ в Україні стане 2023 рік, перші звіти, у відповідності до Закону №6477, будуть подані до березня 2024 року. У свою чергу, громадськість зможе щось ознайомитись із такою інформацією лише до кінця року 2024 року (за найбільш оптимістичних прогнозів).

При цьому, відповідно до статті 8 Протоколу про РВПЗ, першим звітним роком для України мав стати ще 2017 рік, а інформація за перший звітний рік повинна була бути включена до національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів до кінця 2019 року. Як бачимо, цих зобов'язань Україна не дотрималася. Тому, втілення положень Закону №6477 та запуск належного функціонування РВПЗ в Україні затримується мінімум на п'ять років.

Попри це, прийняття Закону №6477 є важливим етапом на шляху до виконання Україною своїх зобов'язань у сфері РВПЗ, а отже, і до досягнення цілей, проголошених Орхуською конвенцією.

Джерело: ерл

Не від світу цього. Виявили гриби, які належать до зовсім нової гілки на Дереві Життя

Ці "диваки" і раніше не вписувалися в картину нашого світу, а тепер ми знаємо чому.

Лишайники, мікоризи та симбіонти комах, здавалося, ніколи не вписувалися в сучасне дерево життя. І, схоже, вчені знайшли пояснення, пише Science Alert.

За словами міколога з Університету Альберти Тобі Спріблля, йому подобалося думати про цих "диваків", як про качконосів або єхид зі світу грибів через їх специфічні риси. Підтвердженням тому став новий генетичний аналіз, який показав, що ці дивні організми насправді належать до зовсім іншої галузі життя, що відокремився від інших грибів ще 300 мільйонів років тому.

Група дослідників з Університету Альберти на чолі з Девідом Діас-Ескандоном секвенували та проаналізували геноми трьох десятків різних видів грибів, що ростуть у 9 різних країнах.

Аналіз показав, що 600 видів грибів, які раніше включили до 7 різних класів, належать до однієї еволюційної гілки — ліхіноміцетів (Lichinomycetes).

За словами Діас-Ескандона, всі ці види були класифіковані раніше, проте з різних частин грибної сторони дерева життя. Дослідник зазначає, що вони також відрізняються від грибів, як люди від жаб — по суті, ліхіноміцети віддалилися від грибів (Eurotiomycetes) близько 300 мільйонів років тому.

У ході дослідження вчені виявили, що всі ліхіноміцети мають одну спільну рису — мають зовсім крихітний геном. Передбачається, що саме через це багато хто з них так сильно залежить від взаємодії з іншими видами.

За словами Спріблля, якщо уважно розглянути кожен із цих грибів, можна виявити, що всі вони так чи інакше перебувають у певному симбіозі. Наприклад, дехто живе з водоростями, утворюючи складний організм — лишайник. Такі гриби дуже залежать від свого симбіонта і покладаються на нього для отримання необхідних їм вуглеводів. Зі свого боку лишайники забезпечують свого симбіонта необхідною йому вологою та поживними речовинами.

Деякі моторошні земляні гриби Geoglossaceae вважають за краще жити на самоті, злизуючи повітря із землі за допомогою своїх темних жолобчастих плодових головок. Треті, типу *Symbiotaphrina buchneri*, також вважають за краще жити у взаємовигідних відносинах з комахами — вони надають хлібному точильнику необхідний вітамін B, а натомість знаходять "притулок" усередині жука.

Джерело: Science Alert

"Джеймс Вебб" дозволив вивчити атмосферу екзопланети, як ніколи раніше

Космічний телескоп імені Джеймса Вебба (JWST) надав детальний молекулярний і хімічний портрет неба далекого світу!

Деталі

Набір високочутливих інструментів телескопа був спрямований на атмосферу «гарячого Сатурна» — планети приблизно такої ж маси, як Сатурн, що обертається навколо зірки, розташованої приблизно за 700 світлових років від нас — відомого як WASP-39 b.

У той час як JWST та інші космічні телескопи, включаючи Hubble і Spitzer, раніше виявляли окремі складові атмосфери цієї "киплячої" планети, нові дані надають повну картину щодо атомів, молекул і навіть ознак активної хімії та хмар.

Останні дані також дають уявлення про те, як хмари на екзопланетах можуть виглядати зблизька: розірваними, а не єдиним однорідним покривалом над планетою.

Отримані дані вказують на те, що JWST зможе проводити широкий спектр досліджень екзопланет — планет навколо інших зірок — на які сподівалися вчені.

Відкриття детально описані у наборі з п'яти нещодавно представлених наукових статей, доступних на веб-сайті препринтів arXiv. Серед безпрецедентних відкриттів — перше виявлення в атмосфері екзопланети діоксиду сірки, молекули, що утворюється в результаті хімічних реакцій, викликаних світлом високої енергії від материнської зірки планети. На Землі захисний озоновий шар у верхніх шарах атмосфери створюється подібним чином.

При орієнтовній температурі 1600 градусів за Фаренгейтом і атмосфері, що складається в основному з водню, WASP-39 b не вважається придатною для життя. Цю екзопланету порівнюють із Сатурном і Юпітером, її маса схожа на Сатурн, але загальний розмір такий же, як Юпітер.

Але нова робота вказує шлях до пошуку доказів потенційного життя на придатній для життя планеті.

Доповнення

James Webb, що працює з липня, є найпотужнішим космічним телескопом з коли-небудь створених і вже надав безліч безпрецедентних даних.

Однією з основних цілей телескопа вартістю 10 мільярдів є вивчення життєвого циклу зірок. Ще один основний напрямок досліджень зосереджено на екзопланетах, планетах за межами Сонячної системи Землі.

Джерело: eurekalert

Уперше за 38 років: найбільший вулкан у світі Мауна-Лоа почав вивергатися

Дорогу до вулкана, що прокинувся, в національному парку закрили. Як запобіжний захід відкрили два укриття для населення острова.

У понеділок, 28 листопада, на Гавайях у США почалося виверження найбільшого активного вулкана у світі — Мауна-Лоа. Востаннє він прокидався 1984 року. Про це повідомляє CNN.

Як уточнюють в Управлінні туризму Гаваїв, виверження в національному парку "Гавайські вулкани" не загрожує мешканцям прилеглих населених пунктів. Також це поки що ніяк не впливає на авіасполучення з островом Гаваї.

Однак дорогу до вулкану в національному парку одразу ж закрили. Як запобіжний захід також були відкриті два укриття для людей.

Водночас, за даними Національної метеорологічної служби Гонолулу, в деяких частинах острова може накопичуватися слід менш ніж чверть дюйма (0.635 см) попелу, оскільки вітер переносить дрібний попіл і вулканічний газ на інші локації.

У Центрі спостереження за вулканами розповіли, що майже половина вивержень вулкана Мауна-Лоа ніколи не виходять за

межі вершини.

"Ми продовжуємо стежити за обстановкою та в міру розвитку ситуації ділитися інформацією зі співробітниками служби з надзвичайних ситуацій, а також публікувати оновлення за необхідності", — прокоментували в центрі.

Мауна-Лоа — найбільший активний вулкан

Вулкан Мауна-Лоа є одним із п'ятірки, що становить Великий острів Гаваї. Він не тільки найбільший у групі, але і є найбільшим вулканом у світі.

Вулканічний гігант височіє над рівнем моря майже на 4 тисячі метрів. Якщо зважати на той масив, який прихований під поверхнею Тихого океану, то висота Мауна-Лоа в цілому становить понад 16,5 тисячі метрів.

Востаннє він вивергався 1984 року. Вчепним вдалося попередити владу та населення про загрозу за кілька тижнів до початку виверження.

Джерело: CNN

Створено новий вид роботів: вони можуть збирати себе й будувати "що завгодно"

Робот не потребує проводів для передачі електроенергії і даних.

Інженери Массачусетського технологічного інституту (MIT) створили єдиного свого роду робота, здатного "рости". Таку машину можна буде застосовувати в будівництві будівель, збиранні транспортних засобів і створенні більших роботів, пише ndtv.com.

учені з MIT на практиці довели, що робота можна створювати частинами, а потім навчити його робити те саме. Тобто машина здатна "дозбирати" сама себе, маючи при цьому певну конструкцію. Також машини можуть збирати інших роботів різних розмірів. У результаті роботи-"діти", створені роботами-"мамами", функціонуватимуть як абсолютно автономні пристрої. Боти такого типу зможуть збирати великі та складні конструкції без особливих зусиль, вважають дослідники.

Згідно із заявою вчених, воксели (термін,

запозичений із комп'ютерної графіки) лежать в основі системи роботів-збирачів. Воксели відповідають за передачу енергії і даних, розподіляючи при цьому ресурси між різними частинами майбутньої конструкції. Захоплюючи та прикріплюючи додаткові воксели, переміщаючись сіткою для складання, робот "нарощує" функціональні частини. Така електроніка називається структурною та не вимагає дротів і джгутів (чи інших кріплень) передачі струму, даних і з'єднання деталей.

"Там немає дротів. Є лише структура", — наголошують інженери.

Самі роботи складаються з безлічі вокселів, з'єднаних встик. Роботизовані пристрої ухвалюють рішення кожному етапі процесу складання себе чи іншого бота.

Джерело: ndtv

Засновник -
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ЕКО-ГАЗЕТА»
Видавель-

Асоціація «Експерти з оцінки впливу на довкілля»
Гол. редактор Корнієнко Ірина Анатоліївна
Відповідальний за випуск
Корнієнко Ірина Анатоліївна
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:

Київ вул. Воздвиженська, 42, оф. 1; тел.: 0670055440;
ecopaperkyiv@gmail.com
Свідцтво про реєстрацію засобу масової
інформації KB23489-13329P від 3.08.2018 р.
Газета не завжди поділяє позицію авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та
рекламодавці.

Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна
Наклад 3000 прим.
Замовлення 140.8
Дата виходу в світ
29 Листопада 2022 року